

Danish University Colleges

Fortæl mig din historie og du lærer at arbejde tværprofessionelt

Nielsen, Mulle Signe; Rasmussen, Annemette Vibeke

Publication date:
2016

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication](#)

Citation for pulished version (APA):
Nielsen, M. S., & Rasmussen, A. V. (2016, okt. 1). Fortæl mig din historie og du lærer at arbejde tværprofessionelt.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Download policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

F O R S K E L L E N

Efterår 2016 - nummer 30 - 15. årgang

Forum

Inspiration

Kommunikation

Netværk

Landskursus

Udvikling

Metoder

Anerkendelse

Fagligt Selskab
Sundhedsfaglige Supervisorer

"Fortæl mig din historie og du lærer at arbejde tværprofessionelt"

Af Malle Signe Nielsen, cand. mag i psykologi og kommunikation og lektor på ernærings- og sundhedsuddannelsen, Professionshøjskolen Metropol Muni@phmetropol.dk

Annemette Vibeke Rasmussen, jordemoder, master i voksen undervisning og lektor på jordemoderuddannelsen, Professionshøjskolen Metropol Amra@phmetropol.dk

På Professionshøjskolen Metropol har vi med stor succes indført narrativ supervision i vores tværprofessionelle sundhedsuddannelse. I håbet om at kunne bidrage til den spændende videreudvikling af et stigende antal supervisionspraksisser indenfor sundhedsområdet, deler vi her vores erfaringer om brug af fortællinger i supervision i tværprofessionel uddannelse.

Supervision i en tværprofessionel sundhedsklinik på Metropol
Et af Professionshøjskolen Metropols store strategiske satsninger indenfor sundhedsprofessionerne er at styrke de studerendes

tværprofessionelle kompetencer. Etableringen af en tværprofessionel studenterdrevet sundhedsklinik er et af de mange tiltag. Studerende fra syv forskellige professioner samarbejder i sundhedsklinikken om forskellige sundhedsfremmende aktiviteter. De studerende fra jordemoder-, fysioterapeut- og ernærings- og sundhedsuddannelsen udbyder fx et fødselsforberedelseskursus for kommende mødre og deres partnere.

Vores ambition, om at de studerende skal lære at arbejde tværprofessionelt, har været inspireret af WHO's beskrivelse af interprofessionel uddannelse. "Interprofessional education occurs when students from two or more professions learn **about, from** and **with** each other to enable effective collaboration and improve health outcomes".

Erfaringerne fra de første semestre var at de studerende tilrettelagde og underviste, hver for sig, i deres monofaglige grupper. De forhandlede tiden imellem professionerne og overværede høfligt hinandens undervisning, og gik så efter oprydning og feedback fra deres monofaglige underviser hver til sit. Vi eksperimenterede derefter i regi af det store nationale erhvervspædagogiske udviklingsprojekt UDDX med fælles supervision for alle professionerne, hvilket viste sig at være yderst virksomt.

Struktur i supervisionen

Vi superviserer umiddelbart efter at de studerende har undervist og strukturen er i grove træk ens fra gang til gang: 1) individfortælling 2) makkerfortælling, 3) gruppefortælling/bevidning og 4) individuel transport.

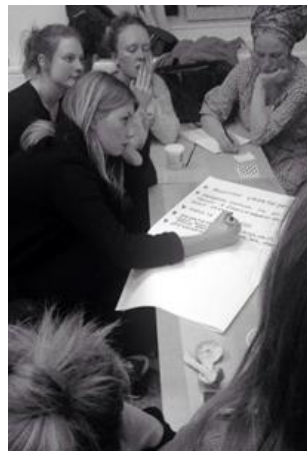
1. Individfortælling: Hvad, har du særligt lagt mærke til i undervisningen i dag, måske noget du syntes var særlig godt

eller udfordrende eller som overraskede dig? (skriver noter for sig selv)

2. Makkerfortælling: Hvad er det du lagde mærke til, hvad var effekten, og hvad var mon intentionen med øvelsen, hvorfor har netop denne oplevelse har betydning for dig? (fortæl ud fra noter og lyt til din makkers fortælling).
3. Gruppefortællinger/bevidning: Hvad er vigtigt for jer, når I lægger mærke til det I gør? og hvad mon I nu ved, som I ikke vidste tidligere? hvad siger det om, hvad der virker? Hvad siger det måske om jeres arbejde og jeres samarbejde? Hvad betyder det for dig/jer?
4. Individuel transport: Hvad tager du med dig, eller er der noget du har lyst til at tænke mere over?

At, vi benytter samme struktur hver gang giver en høj grad af fælles genkendelighed, hvilket skaber et godt og trygt læringsrum, som giver plads til at håndtere komplekst indhold for læring. Vi er fx inspireret af psykolog Anne Romers tanker om, at man som supervisor kan bestræbe sig på, at give en supervisionsgruppe erfaring med at deres stemme, deres erfaringer og ideer, intentioner og handlinger betyder noget, og kan bidrage ikke bare til egen berigelse, men til berigelse for hele gruppen.

Det er vores erfaring, at netop denne pointe er særlig vigtig i forhold til supervision af studerende. Som studerende er man fra start positioneret i en lidt usikker position, idet man pr. definition er sådan én, som endnu ikke helt ved nok, i hvert fald ikke lige så meget, som når man er færdiguddannet. Det I sig selv giver jo en noget usikker position at tale ud fra, og det er derfor særlig vigtigt at få skabt et trygt rum og give mulighed for at de studerendes ord bliver tillagt væsentlig betydning.

Individuelle oplevelser bliver til fælles fortællinger

Vi supervisorer udelader fx vores vurderinger af de studerendes arbejde, hvilket ellers er vanlig praksis i samarbejdet mellem undervisere og studerende. I stedet giver vi plads til de studerendes egne oplevelser og vurderinger. Vi forsøger at støtte de studerende i at fortælle om, hvad de gør, med hvilken effekt og hvad de mon ved og har erfaring med fra tidligere, som gør at netop den fortælling har betydning for dem. Der bliver i supervisionen på den måde plads til at verbalisere og koble deres eksisterende viden og erfaringer til nye og mulige fremtidige oplevelser.

De studerendes handlinger bliver forsøgt forstået som former af en lang række hensigter, værdier, bestræbelser, håb, mål og forpligtigelser. Det siger noget om, hvad de som sundhedsprofessionelle er engageret i at opnå med deres virke. Det siger noget om, hvem de er og hvad der er vigtigt for dem. Det er kort sagt, det der styrer deres rettetthed i deres professionelle virke. De bliver på den måde mere bevidste om at de vælger at gøre noget frem for noget andet, hvordan de gør det,

med hvilke effekter og hvorfor de måske gør som de gør, hvilke værdier de baserer deres handlinger og intentioner på.

Vi bestræber os i supervisionen på at støtte de studerende i at skabe konkrete, detaljerede og sammenhængende historier. De kan fx tage afsæt i denne fortælleramme: Hvad skete der (konkrete oplevede hændelser), hvordan var det for dig at være i situationen (udtryk for subjektivitet), hvad mener du om det der skete (holdning), hvad har du lært ved at reflektere over situationen (viden), hvad siger hændelserne om dit professionelle virke (fremtræden) og hvad siger det måske om dit og de andres professionelle virke (professionsfaglig identitet), hvad siger det om, hvad I forventer jer til jeres fag og jeres samarbejde (antagelser).

Denne refleksionsproces bevirker at de studerendes forskellige historier om konkrete hændelser kan stables i fortællinger om konkrete faglige identiteter, og herigennem styrke tilhørsforholdet til en professionsfaglig gruppe, både en monofaglig og en tværfaglig gruppe alt efter historiens indhold. De studerende bliver igennem refleksionsprocessen bedre i stand til at se kompleksiteten og sammenhæng mellem deres egne og de andres handlinger, deres værdier og deres muligheder for at virke i en professionel ramme.

Ofte er der fokus på at de studerendes intentioner og evne til at omsætte deres teori og værdier i praksis. En typisk historie kan fx handle om evnen til at turde improvisere og skifte didaktik undervejs mens man underviser, ved fx at lære at inddrage brugernes reaktioner og ikke ureflekteret bibeholde den planlagte didaktiske øvelse. Måske får de øje på at deres øvelse ikke ser ud til at virke på denne brugergruppe. I sådan en fortælling, kan vi fx stille spørgsmål som: Hvad var det I mon gerne ville med den øvelse, da I planlagde den? Hvordan kunne den måske have

virket på et andet hold? Hvad ville brugerne måske sige, hvis vi kunne spørge dem, hvad kunne de måske have haft lyst til at I gjorde i stedet, hvad kunne være vigtigt for fædrene at kunne i stedet, som I ikke vidste dengang I planlagde øvelsen? Kunne det vi har talt om betyde noget for din måde at undervise på en anden gang? Siger det noget om dine værdier når du underviser?

Sproget skaber muligheder

I vores måde at bruge relationelt og tentativt sprog i vores spørgsmål er vi fx inspireret af psykolog Joh Nella Bird. Det betyder, at vi kan inddrage en kontekst og lade muligheder og håb få plads, vi kan udforske begrænsninger, styrker og effekter af vores gode intentioner og vores handlinger i kombination og samtidig give plads til nyt. Det bliver herved muligt at overskride konstruktionen og forhandle nye positioner.

En historie som dette giver fx de studerende erfaring med at deres sundhedsfaglige fag i høj grad udføres i relationelt samarbejde, og det inviterer dem til at forholde sig til hvilken type af relationer de gerne vil være med til at invitere deres brugere, patienter og samarbejdspartnere ind i, og til at få øje på hvordan kontekster sætter rammer.

De studerende oplever, at de via supervisionen får et fast afsæt for deres professionelle virke. Bl.a. ved at de får mulighed for at reflektere over deres valg om, hvordan de gerne vil være sundhedsprofessionelle og om, hvordan de kan samarbejde med de andre professioner.

De får blik for, at der kan være flere måder at praktisere de samme værdier på og at praksis kan have forskellig effekt i forskellige kontekster. Det betyder fx, at de oplever at være bedre rustet til at kunne håndtere forskellige situationer og udfordringer

på en mere fleksibel måde indenfor deres professionsfelt og i det tværprofessionelle virke.

Redigering af historier og professionsfaglig identitet

En type fortællinger, som vi ofte støder på i supervisionen handler om, når noget bliver svært eller ikke lykkedes. I den type fortællinger beder vi ofte de studerende om en detaljeret beskrivelse af, hvad der skete og hvad effekten var. Derefter kan fortællingerne ofte blive redigeret til at handle om, hvad der er vigtigt og hvad der kunne være vigtigt at kunne og hvad der måske trods alt lykkedes, eller hvad der måske ville kunne lykkes. I redigeringer får de studerende mulighed for at bruge deres erfaringer og viden i beskrivelsen af læring de tager med sig.

Studerende bliver ofte bedt om at finde løsninger og tænke i hvordan problemer kan elimineres. De er derfor typisk gode til at hjælpe deres medstuderende med at finde mulige måder de kan løse et problem på. Vi er i den narrative supervision mindre optaget af at finde en konkret løsning på det enkelte problem, men sigter oftere efter at skabe erfaringer og ny viden som gruppen fælles kan lære af. At få det til at lykkedes kræver typisk noget arbejde i introduktionen og i de indledende supervisioner af os som supervisorer at undgå råd og vejledning.

Helt konkret betyder det, at vi fx afbryder og vinkler de studerendes historier løbende i en mere nysgerrig retning. Vi kan fx sige: Jeg kan høre, at du måske har nogle gode erfaringer med det som din medstuderende fortæller, så jeg afbryder dig lige en gang. Kunne du måske fortælle lidt om, hvad det er du lagde mærke til din medstuderende sagde, som fik dig til at ville dele din erfaring, og vil du måske sige lidt om, hvornår og hvordan du selv mødte den udfordring? Det kan være det er fra en praktik, i privat sammenhæng, fra en tekst eller fortællinger fra andre? På den måde bliver der i supervisionen plads til at der kan inddrages

mange erfaringer. Samt at der skabes et fælles afsæt og genkendelighed i faglige udfordringer.

Det bliver herigennem muligt at se udfordringer kan opstå i flere forskellige situationer og nok så væsentligt at der kan findes flere forskellige tilgange i håndteringen af dem.

Denne proces med at høre de andres historier koblet til deres egne oplevelser kan være med til at tykne de studerendes fælles historier, de berører på den måde det der kan blive deres professions- og sundhedsfaglige identiteter. Som studerende eller ny i et fag har man stadig få erfaringer med forskellige situationer og derfor er viden fra teori og fortællinger fra andres oplevelser væsentlige til at skabe et mere sikkert ståsted og skabe ideer til nye måder at håndtere en lignende situation. Vi som undervisere oplever at supervision i nær tilknytning til praksis giver de studerende et rigtig fornuftigt afsæt for netop at styrke det man kan kalde deres professions- og sundhedsfaglige selvtillid.

Litteraturliste som baggrund for projektet bagerst i ”Forskellen”

Litteraturliste til Artiklen .....

- Bird, Johnella: (2006) "Constructing The Narrative in Supervision. Edge Press
- Romer, Anne I Holmgreen, Allan og Anette red. (udateret) "Narrativ Supervision og vejledning", Disbuk forlag.
- Demoer, Danielle & Oandasan, Ivy: (May 2005) Journal of Interprofessional Care, Supplement 1: 8 – 20 "Interprofessionalism as the field of interprofessional practice and interprofessional education: An emerging concept" <http://ipls.dk/pdf-filer/Interprofessionalismasthefieldofinterprofessionalpracticeandinterprofessionaleducation.pdf>
- Hall, Pippa (2005). Interprofessional teamwork: Professional cultures as barriers http://ipls.dk/pdf-filer/teamwork_and_cultures.pdf
- Holmgren, Anette. (2013) Narrative perspektiver på supervision. I: Rosenberg, Nicole, Bertelsen [Preben](#), Jacobsen, [Claus Hugaard](#). Tværfaglig supervision. Hans Reitzels forlag, København
- Lund-Jacobsen, Dorte (2008) Narrativ bevidning som refleksionsform. I: Rex, Helle og Steiness, Dorte. Supervision i sundhedsprofessioner. Hans Reitzels forlag, København
- White, Michael (2008) "Kort over Narrative landskaber". Hans Reitzels Forlag
- WHO: Framework for Action on Interprofessional Education & Collaborative Practice, 2010 http://projekter.au.dk/fileadmin/projekter/Brobygning/10267_sammenfattende_rapport.pdf